

Wprowadzenie	13
ROZDZIAŁ I	
Współczesne środowisko europejskie i polskie	21
1. Zagrożony świat wartości	23
2. Kryzys kulturalny, polityczny i prawny współczesnego społeczeństwa	27
3. Religia i religijność w defensywie?	30
4. Rozdarcie pomiędzy etyką/moralnością a prawem pozytywnym stanowionym przez prawodawcę	34
5. Społeczeństwo polskie wobec konsekwencji zachodniej rewolucji kulturowej, feministycznej i seksualnej	39
ROZDZIAŁ II	
Człowiek w postmodernizmie	45
1. Postmodernizm i jego wpływ na życie człowieka	47
2. Redukcjonistyczne antropologie postmodernistyczne	50
2.1. Humanizm antyteistyczny	51
2.2. Racjonalizm	54
2.3. Prawizm vs. legalizm	54
2.4. Societaryzm i ekonomizm	56
2.5. Animalizm i seksualizm	58
2.6. Ideologia genderowska	60
3. Skutki redukjonistycznych antropologii postmodernistycznych	62
4. Relatywizm i jego wpływ na „modelowanie” człowieka i wychowania	66
ROZDZIAŁ III	
Rodzina jako główny komponent środowiska wychowawczego	71
1. Pojęcie rodziny	73
2. Małżeństwo i rodzina w Polsce – ujęcie statystyczne	80
3. Katolicka wizja małżeństwa i rodziny	81

4. Dziedziny wychowawczego oddziaływania rodziny	87
5. Symptomy kryzysu rodziny u schyłku XX i początku XXI wieku	89
6. Realizacja i proces przeobrażeń funkcji rodziny	95
6.1. Funkcja biopsychiczna	97
6.2. Funkcja ekonomiczna	98
6.3. Funkcja społeczno-wyznaczająca	100
6.4. Funkcje socjopsychologiczne	100
7. Najważniejsze tendencje przemian i zagrożenia współczesnej rodziny polskiej	102
8. Zagrożenia rodziny w ujęciu Jana Pawła II	112
9. Aktualna polityka prorodzinna w Polsce	115

ROZDZIAŁ IV

Młodzież w szkolnym środowisku wychowawczym	123
1. Ogólna charakterystyka młodzieży polskiej na przełomie wieków	125
2. Młodzież w ujęciu socjologicznym	129
2.1. Młodzież i jej problemy z utożsamianiem się w społeczeństwie	129
2.2. Dylematy aksjologiczne młodzieży polskiej	131
2.3. Młodzi a rzeczywistość medialna	133
2.4. Młodzież a wartości religijne i moralne	135
3. Nauczyciel we współczesnej szkole	141
4. Kryzys wychowania w szkole	144
5. Zadania szkoły początku XXI wieku	152
5.1. Przekaz wartości	153
5.2. Promowanie protagonizmu wychowanka	156
5.3. Powrót do idei samowychowania	158
5.4. Jedność kształcenia	161
5.5. Poszukiwanie autorytetów vs. wzrastanie	165
5.6. Współpraca w relacjach szkoła – rodzice	166

ROZDZIAŁ V

Grupy młodzieżowe zagrożeniowe – subkultury	169
1. Etiologia powstawania subkultur	171
2. Wybrane subkultury w polskim kontekście społecznym	175
2.1. Skinheadzi	176
2.2. Punk	176
2.3. Heavy Metal (Metalowcy)	177
2.4. Sataniści	178
2.5. Środowisko kibiców stadionowych	180

2.6. Dresiarze	182
2.7. New Age – Nowa Era	183
2.8. Subkultura Emo	188
2.9. Hip-hopowcy	189
3. Oddziaływania profilaktyczne w stosunku do subkultur młodzieżowych – ogólny zarys problemu	192
ROZDZIAŁ VI	
Sytuacje zagrożeniowe człowieka w społeczeństwie	197
1. Zmiana społeczna i jej skutki	199
2. Wybrane zjawiska społeczne przedmiotem współczesnej pedagogiki społecznej	200
2.1. Ubóstwo	200
2.1.1. Definicja ubóstwa	202
2.1.2. Przyczyny ubóstwa	203
2.1.3. Skutki i walka z ubóstwem	206
2.2. Zjawisko przestępczości	209
2.2.1. Definicja pojęcia przestępczości	209
2.2.2. Przyczyny brutalizacji/przestępczości we współczesnym społeczeństwie polskim	210
2.3. Przemoc i agresja wśród młodzieży	217
2.3.1. Zjawisko agresji – próba zdefiniowania	217
2.3.2. Przyczyny i formy zachowań agresywnych młodzieży	219
2.4. Problemy społeczne w sferze pracy – bezrobocie	228
2.4.1. Definicja bezrobocia	229
2.4.2. Bezrobocie w Polsce – ujęcie statystyczne	231
2.4.3. Rodzaje bezrobocia	232
2.4.4. Główne przyczyny bezrobocia w Polsce	234
2.4.5. Wielopłaszczyznowe skutki bezrobocia	237
2.4.6. Polityka społeczna wobec bezrobocia	242
2.5. Bezdomność	245
2.5.1. Pojęcie bezdomności	246
2.5.2. Typologia osób bezdomnych	248
2.5.3. Pomoc osobom bezdomnym	250
2.6. Problemy ludzi w podeszłym wieku	253
2.6.1. Gerontologia i geragogika – ustalenie pojęć	255
2.6.2. Człowiek stary w dzisiejszym społeczeństwie polskim	257
2.6.3. Postawy i strategie życia ludzi starszych	259
2.6.4. Rola polityki społecznej i pracy socjalnej wobec ludzi starszych	260

2.6.5. Aktywność w życiu starszego człowieka	266
2.6.6. Rola ludzi starszych – aspekt rodzinny i aksjologiczny	270
2.7. Społeczeństwo i szkoła polska w obliczu zjawiska wielokulturowości	273
2.7.1. Cudzoziemcy i problem wielokulturowości w Polsce – krótki zarys historyczny	274
2.7.2. Idea wielokulturowości i kontaktów między kulturami	276
2.7.3. Wychowanie wielokulturowe – zadania szkoły i kompetencje wychowawców	280
2.7.4. Wychowanie religijne w duchu wielokulturowym	289
Zakończenie	293
Bibliografia	295
Indeks osobowy	345